

Monitor en evaluatieplan sportbeleid gemeente Zeist

Advies rapport

Monitor en evaluatieplan sportbeleid gemeente Zeist

Adviesrapport

in opdracht van gemeente Zeist

Dorine Collard

Mulier Instituut
sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek

*Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl
E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut*

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	7
2.	Evaluatie sportbeleid, theoretisch kader	9
2.1	Beleidscyclus	9
2.2	Stap 5: Beleidsevaluatie	9
2.3	Doelen formuleren	10
3.	Evaluatie sportbeleid, in de praktijk	11
3.1	Evaluatie activiteiten en prestaties	11
3.2	Evaluatie effecten	12

1. Inleiding

De sport- en beweegvisie van de gemeente Zeist gaat in op wat de gemeente wil doen op het gebied van sport en bewegen tot en met 2020. De visie is opgesteld in samenwerking met verschillende vertegenwoordigers van alle betrokken partijen.

De centrale ambitie is mensen in Zeist aan het sporten en bewegen te krijgen en houden. Liefst heel Zeist. Hierbij zijn vier thema's geformuleerd, met daaronder een aantal speerpunten.

Thema 1: Sport- en beweegstimulering.

Speerpunten: Sport meer toegankelijk,
Sport meer onder de aandacht,
Sport(verenigingen) in hun kracht.

Thema 2: Maatschappelijke rol van sport.

Speerpunten: Wie en waar zijn onze doelgroepen?,
Meer bewegen zet mensen in beweging,
Een veilig sport en beweeg-klimaat.

Thema 3: Accommodaties.

Speerpunten: Onze accommodaties en buitenruimte brengen we op orde,
We stellen duidelijke regels op,
De openbare ruimte in Zeist richten we meer beweegvriendelijk in,
Binnen de exploitatie(s) bieden we meer ruimte voor ondernemerschap.

Thema 4: Organisatie.

Speerpunten: Taak- en rolverdeling overheid,
Samenleving en organisaties,
Krachten bundelen en betrokkenheid vergroten,
Het huidige tariefstelsel wordt geoptimaliseerd,
Als gemeente ontschotten we de beleidsterreinen.

Om uitvoering te geven aan de sportvisie is een uitvoeringsprogramma 'Sport zet Zeist in beweging! 2016-2020 vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma is een eerste aanzet gedaan voor het monitoren en evalueren van het uitvoeringsprogramma. Echter dit onderdeel is nog niet voldoende uitgewerkt om ermee aan de slag te gaan. Begin 2017 wordt een uitgebreid uitvoeringsprogramma geschreven voor het schooljaar 2017/2018. Resultaten van dit advies kunnen hierin worden meegenomen.

Het doel van dit advies is om te komen tot een monitor en evaluatieplan 2016-2020 die de aankomende jaren gebruikt kan worden als leidraad bij de monitoring en evaluatie van het sportbeleid. In het rapport worden aanbevelingen gedaan voor het formuleren van concrete doelen, inzetten van meetinstrumenten en rapporteren van de resultaten.

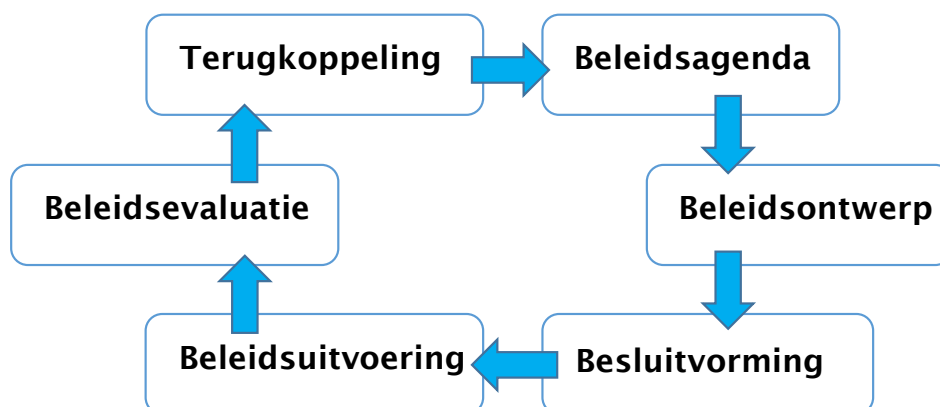

2. Evaluatie sportbeleid, theoretisch kader

2.1 Beleidscyclus

Wensen vanuit de samenleving, verenigingen of politiek dienen te worden verwerkt in het beleid, zo ook in het sportbeleid. Hoe deze wensen in het politieke proces worden verwerkt wordt beschreven in de beleidscyclus. De beleidscyclus bestaat uit 6 stappen: 1. beleidsagenda, 2. beleidsontwerp, 3. besluitvorming, 4. beleidsuitvoering, 5. beleidsevaluatie, en 6. terugkoppeling (zie figuur 1). Om het beleid te evalueren is er een beleidsevaluatie van het sportbeleid nodig. Op basis van deze evaluatie vind er terugkoppeling plaats en wordt besloten welke onderwerpen er vervolgens weer op de beleidsagenda komen te staan (stap 1). Het evalueren van het uitvoeringsprogramma 'Sport zet Zeist in beweging' is voor de gemeente Zeist van belang om na te gaan wat goed gaat, wat niet goed gaat en waar er in de toekomst wel of niet op ingezet moet worden.

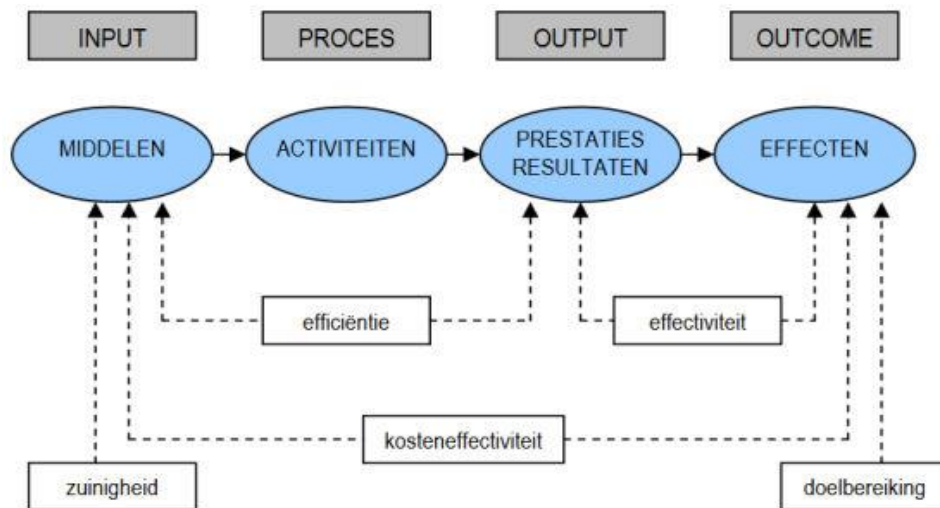
Figuur 1. De beleidscyclus bestaande uit zes stappen (Cobussen ea, 2015)

2.2 Stap 5: Beleidsevaluatie

Om het sportbeleid te evalueren kan gebruik gemaakt worden van het MAPE-model (figuur 2). Dit model beschrijft middelen (M), activiteiten (A), prestaties (P) en effecten (E). Middelen betreft de kosten voor de aanpak. Onder Activiteiten valt de uitvoer van de aanpak. De Prestaties hebben betrekking op de directe effecten van de aanpak zoals bijvoorbeeld bereik, plezier, kennis en vaardigheden. Tot slot hebben de Effecten betrekking op de gevolgen van de activiteiten zoals bewustwording, intentie en verandering van beweeggedrag. Op basis van het MAPE-model wordt in dit rapport advies gegeven hoe de gemeente Zeist gegevens kan verzamelen om het sportbeleid in de gemeente te evalueren. De mogelijkheden worden aan de hand van een menukaart beschreven zodat de gemeente de mogelijkheid heeft een keuze te maken welke monitor in te zetten en welke monitor prioriteit heeft. Er wordt in dit rapport geen advies gegeven over het meten/monitoren van de middelen (input). Hier dient de gemeente zelf inzicht in te geven om uitspraken te kunnen doen over de efficiëntie van het sportbeleid. De focus in dit rapport ligt op welke manier de activiteiten, prestaties en effecten gemeten kunnen worden om het sportbeleid te verantwoorden.

Figuur 2. MAPE model om het sportbeleid te evalueren.

2.3 Doelen formuleren

Een voorwaarde om het sportbeleid te kunnen evalueren is dat er concrete doelen zijn geformuleerd. De doelen dienen SMART te zijn gemaakt. Dit betekent dat de doelen Specifiek en Meetbaar moeten zijn. De vragen die daarbij gesteld dienen te worden zijn 'Is de doelstelling eenduidig?' en 'Welke meetbare indicatoren kunnen aan het doel worden gekoppeld?'. Daarnaast dienen de doelen Acceptabel en Realistisch te zijn. Het gaat er dan om of 'de doelstelling acceptabel voor de doelgroep/de gemeente is' en of 'het doel haalbaar is'. Tot slot is het nodig om in de doelstellingen op te nemen wanneer het doel bereikt zou moeten zijn (tijdsgebonden). Daarnaast is het belangrijk dat de geformuleerde doelstellingen ook werkelijk bijdragen aan de benoemde thema's en speerpunten. Een voorbeeld van een van de genoemde speerpunten is 'Sport meer toegankelijk'. Om na te gaan of sport in de gemeente Zeist als gevolg van het sportbeleid meer toegankelijk is geworden dient dit speerpunt geëvalueerd te worden. Daarvoor is het nodig voor dit speerpunt SMART doelstellingen te formuleren. Een voorbeeld hiervan zou kunnen zijn 'In 2020 is het sportaanbod ten opzichte van 2016 meer toegankelijk gemaakt voor de doelgroep mensen met een beperking (18-65 jaar)'. Mogelijke meetbare indicatoren om toegankelijkheid te meten zijn 'de hoeveelheid laagdrempelig sportaanbod voor mensen met een beperking (18-65 jaar) is in 2020 ten opzichte van 2016 verdubbeld' of 'de helft van de drempels die in 2016 werden ervaren zijn in 2020 verholpen zodat mensen met een beperking (18-65 jaar) toegang hebben tot de sport'. Tot slot is er op het niveau van effecten een doelstelling te benoemen zoals 'het percentage mensen met een beperking (18-65 jaar) dat wekelijks aan sport doet is in 2020 ten opzicht van 2016 toegenomen.'

De sportvisie van de gemeente Zeist (2016-2020) is opgebouwd aan de hand van vier thema's, veertien speerpunten en ruim dertig doelstellingen. Het is niet mogelijk om alle speerpunten, doelstellingen en activiteiten tegelijk uit te voeren en te evalueren. Belangrijk is af te wegen wat in ieder geval geëvalueerd moet worden, en wat daarnaast nog interessant is om te meten. Het is aan te raden om de eerste drie jaar met name de 'Activiteiten' en 'Prestaties' te evalueren. Pas in het vierde jaar is het relevant om 'Effecten' te meten omdat naar verwachting effecten pas optreden na een langere periode van intensieve inzet op het sportbeleid. Tot slot is het belangrijk om een focus in het sportbeleid aan te brengen om daadwerkelijk de inwoners te bereiken die dit het meest nodig hebben.

3. Evaluatie sportbeleid, in de praktijk

De evaluatie van het sportbeleid wordt volgens het MAPE-model uitgevoerd op verschillende niveaus, waaronder activiteiten, prestaties en effecten. Hieronder wordt beschreven met behulp van welke instrumenten en vragen het sportbeleid in de gemeente Zeist op de verschillende niveaus gemeten kan worden. Afhankelijk van de behoefte en het budget zal gekeken moeten worden welke evaluaties direct uitgevoerd dienen te worden en welke evaluaties minder prioriteit hebben.

3.1 Evaluatie van de activiteiten en prestaties

Bijlage 1 geeft een overzicht van de thema's, speerpunten, doelstellingen en de aanpak van het sportbeleid binnen de gemeente Zeist. Hier zijn meetinstrumenten en onderzoeksvragen voor de niveaus 'activiteiten' en 'prestaties' aan toegevoegd om zicht te geven hoe er geëvalueerd moet worden om de opbrengsten van het sportbeleid zichtbaar te maken.

Activiteiten

Om het sportbeleid uit te voeren is het nodig om 'activiteiten' te ondernemen op procesniveau zoals overleggen, verbinden, samenwerkingen aangaan, draagvlak creëren etc. Om proces-activiteiten te monitoren kan er gebruik worden gemaakt van een logboek en registraties. In een logboek kunnen betrokkenen binnen de gemeente (bv beleidsmedewerker sport of project coördinator) wekelijks of per maand bijhouden welke stappen er zijn ondernomen om uitvoering te geven aan het sportbeleid. Hierbij kan gedacht worden aan het beschrijven van samenwerking met relevante partijen, verbinden van beleidssectoren, overleg over ondersteuning en inventariseren van behoefte. Kortom een logboek kan weergeven wat er in de gemeente Zeist is gebeurd om uitvoering te geven aan het sportbeleid. Naast inzicht in activiteiten op het procesniveau dient er ook inzicht gegeven te worden in wat er is gebeurd op het niveau van sport- en beweegactiviteiten, zoals activiteiten als Special Heroes, SportXtra en schoolsporttoernooien. Voor sport- en beweegactiviteiten valt te denken aan een registratiesysteem waarin alle sport- en beweegactiviteiten wekelijkse of maandelijks geregistreerd worden met aanvullende informatie over bijvoorbeeld de doelgroep, het aantal deelnemers, het aantal terugkerende deelnemers en de succesfactoren en verbeterpunten bij de activiteiten. Dit dient met name te worden bijgehouden door de buurtsportcoaches die de activiteiten uitvoeren. Hierbij is het van groot belang dat iedereen het belang van deze registraties ziet om ervoor te zorgen dat iedereen de gegevens ook nauwkeurig invult. Aan te raden is om eens in de drie maanden de ingevulde registratie in een (werk)overleg te bespreken en de leerpunten mee te nemen voor verdere ontwikkeling van de activiteiten. De instrumenten die ingezet kunnen worden voor evaluatie op het niveau van procesactiviteiten en sport- en beweegactiviteiten en de bijbehorende vragen zijn terug te vinden in bijlage 1, kolom 5 en 6.

Prestaties

De activiteiten die zijn ondernomen dienen te leiden tot prestaties of resultaten zoals het borgen van sport- en beweegactiviteiten, het concreet maken van samenwerkingen, het informeren van inwoners en het organiseren van inspiratiesessies. Om prestaties te meten wordt geadviseerd om jaarlijks een onderzoek uit te voeren onder betrokkenen bij het sportbeleid. Het betreft dan betrokken beleidsmedewerkers binnen de gemeente maar ook relevante andere stakeholders. In bijlage 1, kolom 8 is terug te zien welke vragen er mogelijk in de gemeentelijke monitor terug kunnen komen. Deze jaarlijkse monitor kan op verschillende manieren worden uitgevoerd. Er kan onder deelnemers een vragenlijst worden uitgezet en er kunnen verschillende interviews worden gehouden. Interviews geven meer zicht op het verhaal achter de prestaties zoals ervaringen, tevredenheid en verbeterpunten.

3.2 Evaluatie van de effecten

Naast de opbrengsten van het sportbeleid op het niveau van ‘activiteiten’ en ‘prestaties’ is het ook belangrijk om de effecten op ‘outcome’-niveau te bepalen. Bijlage 2 geeft een overzicht van de meetinstrumenten die ingezet kunnen worden om het effect van het sportbeleid in de gemeente Zeist te monitoren. Om veranderingen op ‘outcome’-niveau te kunnen meten is een langere adem nodig dan om de veranderingen op het niveau van ‘activiteiten’ of ‘prestaties’ te laten zien. Geadviseerd wordt om de effecten op ‘outcome’-niveau eens in de twee of vier jaar te meten. Om veranderingen zichtbaar te maken is het essentieel om aan het begin van de beleidsperiode zicht te hebben in cijfers omtrent bijvoorbeeld sportgedrag, vitaliteit van sportverenigingen en toegankelijkheid van sportaccommodaties (zogenaamde startfoto of 0-meting). Inzicht in deze cijfers zijn niet alleen nodig als 0-meting om het effect van het sportbeleid te kunnen bepalen maar geven met name ook een beeld van waar de ‘problemen’ in de gemeente het grootst zijn en waar het sportbeleid zich op zou moeten richten. Om te bepalen wat het effect is van het sportbeleid in Zeist kunnen de volgende meetinstrumenten worden ingezet.

Sportersmonitor

Om na te gaan of de sportdeelname en lidmaatschap van een sportvereniging van bepaalde doelgroepen waar het sportbeleid zich op richt is verbeterd, is het nodig deze indicatoren na te vragen. De doelgroepen waar het beleid zich op richt zijn met name volwassenen en kinderen met een beperking, basisschoolleerlingen en VO-leerlingen. Belangrijk hierbij is om te verkennen of het mogelijk is om bij reeds bestaand onderzoek (bv vanuit de GGD) aan te sluiten. Naast vragen over sportdeelname en lidmaatschap kunnen in de monitor ook vragen terugkomen over bekendheid en ervaringen met specifieke programma’s of interventies zoals de app sportdrempelvrij, Special Heroes en SportXtra. Ook kan bijvoorbeeld gevraagd worden hoe zichtbaar de doelgroep het sport- en beweegaanbod in de wijk vindt.

Verenigingsmonitor

Om meer zicht te krijgen in de toegankelijkheid, de maatschappelijke functie, de vitaliteit van sportverenigingen en de kwaliteit en duurzaamheid van sportaccommodaties in de gemeente is het aan te raden om een Verenigingsmonitor af te nemen. In deze monitor kan tevens gevraagd worden naar de successen rondom duurzame verbindingen tussen buurt, school en sport. Ook kan worden gevraagd of verenigingen inspiratiesessies hebben bijgewoond, of zij ondersteuning hebben ontvangen en of zij samenwerken om succesverhalen te delen (andere onderdelen van het sportbeleid). Tot slot kan deze monitor ook antwoord geven op de vragen of sportverenigingen bekend zijn met bijvoorbeeld het tarievenstelsel, het vouchersysteem en het sportplatform en hoe zij daartegenover staan.

Scholenmonitor

In de gemeente Zeist wordt vanuit het sportbeleid sterk ingezet op het verbinden van buurt, school en sport. Om de ervaringen van de scholen hierbij te meten kan het nodig zijn om ervoor te kiezen een scholenmonitor af te nemen.

Ruimteonderzoek

In het kader van het Masterplan buitensportaccommodaties is het wenselijk te weten wat de bezettingsgraad voor de buitensportaccommodaties is, nu en in de toekomst. In het ruimteonderzoek wordt met behulp van bevolkingsprognoses en sportdeelname-trends de bezettingsgraad bepaald wat de veranderopgave is voor de komende jaren op het gebied van sportaccommodaties.

Bijlage 1

Themas sportbeleid Zeist	Speerpunten	Doelstellingen	Aanpak/plannen	Evaluatie			
				Activiteiten		Prestaties	
				Instrument	Mogelijke vragen	Instrument	Mogelijke vragen
Sport- en beweeg stimulering	Sport meer toegankelijk	Meer toegankelijkheid voor mensen met en beperking	Implementeren app Sportdrempeelvrij	Logboek	Is de app geïmplementeerd, zijn relevante partijen betrokken?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Heeft de gemeente de uitkomsten van de sportdrempeelvrij app verwerkt? Heeft de gemeente sportverenigingen gestimuleerd om actie te ondernemen
			Ontwikkelen Sportmatch Gehandicapten sport	Logboek	is de potentiële behoefte per wijk/buurt in kaart gebracht? Is de behoefte afgezet tegen het aanbod voor sporters met beperking?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	worden er in activiteiten aanbod voor 2017 activiteiten voor sporten emt beperking meegenomen die aansluiten bij behoefte?
			Special Heroes	Registratie(BSC)	Op hoeveel scholen is in 2016 Special Heroes uitgevoerd?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Zijn de activiteiten geborgd? Is er een samenwerking met special heroes opgebouwd?
			Sport Extra	Registratie (BSC)	Hoeveel sportExtra lessen zijn er uitgevoerd? Hoeveel kinderen zijn er bereikt? Welke kinderen waren dat?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Is sportextra geborgd in samenwerking met lokale sportaanbieders?
		Sport houden we zoveel mogelijk betaalbaar	Continueren Jeugdsportfonds	Registratie (jeugdsport fonds/BSC)	Hoeveel kinderen in Zeist van gezinnen met een minimum inkomen zijn via jeugdsportfonds gaan sporten?		
		Duurzame verbindingen tussen buurt, school, sport	Jeugdsportpas	Registratie (BSC)	Hoeveel jeugdsportpassen zijn er uitgedeeld? Welke scholen en verenigingen nemen deel aan de jeugdsportpas?		
			Schoolsport toernoien	Registratie (BSC)	Hoeveel schoolsporttoernoien zijn er georganiseerd? Welke scholen en verenigingen namen deel aan de schoolsporttoernoien?		

			Trainer voor de klas	Registratie (BSC)	Hoe vaak heeft een trainer van een vereniging kennismakingslessen in de gymles op de basisschool georganiseerd? Welke scholen en verenigingen namen deel aan 'de trainer voor de klas'?		
			Sportkick	Registratie (BSC)	Hoe vaak is de kennismakingscursus Sportkick uitgevoerd? Welke scholen en verenigingen namen deel aan Sportkick?		
			Sport in de wijk / buurtsport	Registratie (BSC)	Hoeveel instuifactiviteiten zijn er georganiseerd na schooltijd en in de vakantie voor kinderen in de wijk?		
	Sport meer onder de aandacht	Sport- en beweegaanbod beter onder de aandacht	Sportief Zeist positioneren	Logboek	Wat is er gebeurd om Sportief Zeist te positioneren?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Op wat voor manier is het sport en beweegbeleid zichtbaar gemaakt? (huisstijl, site, promotie, kleding)
			Nationale sportweek faciliteren	Logboek	Wat is er gebeurd om de nationale sportweek te faciliteren?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Is er een nationale Sportweek uitgevoerd in de gemeente Zeist?
		We delen en vieren sportieve successen	Successen vieren en delen	Logboek	Wat is er gebeurd om successen te vieren en te delen?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Zijn de inwoners van Zeist geïnformeerd over de topsportprestaties van Zeister sporters?
	Sport (verenigingen) in hun kracht	We streven naar sterke en vitale verenigingen	Organiseren aftrap sessie clubondersteuning	Logboek	Wat is er gebeurd om ervoor te zorgen dat er een clubondersteuning georganiseerd kan worden?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Hoeveel inspiratiesessies zijn er georganiseerd voor sportbestuurder van sportverenigingen om de verenigingen beter te positioneren? Hoeveel verenigingen zijn er bereikt?
			Structurele clubondersteuning	Logboek	Wat is er gebeurd om ervoor te zorgen dat er een clubondersteuning georganiseerd kan worden?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	

De maatschappelijke waarde van sport en bewegen	Waar zitten en wie zijn onze doelgroepen?	Doelgroepen benoemen, bereiken, enthousiasmeren	Doelgroepenanalyse 'sociaal domein en sport en bewegen' opleveren	Logboek	wat is er gebeurd om een doelgroepenanalyse te maken?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Is er een doelgroepenanalyse gemaakt in samenwerking met andere beleidsterreinen? Welke doelgroepen weten de weg naar sport- en beweegaanbod nog niet te vinden? Is het sport en beweegaanbod gericht op de doelgroepen benoemd in de analyse?
	Meer beweging zet mensen in beweging	Decentralisaties zien we als kans, niet als bedreiging	Integrale overlegstructuur creëren	Logboek	Wat is er ondernomen om een overlegstructuur te creëren?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Is er een overlegstructuur gecreeerd om sport in te zetten binnen het sociale domein? Zit sport periodiek aan tafel bij andere beleidsterreinen? Zit sport periodiek aan tafel bij wijkteams?
			Fit4Kids faciliteren	Registratie (BSC)	Hoeveel scholen (en welke) zijn er aan de slag gegaan met het leefstijlproject fit4kids? Hoeveel scholen (en welke) zijn aan de slag gegaan met de lesmethode lekkerFit!? Hoeveel kinderen worden hiermee bereikt?		
			Alcoholpreventie sportclubs	Logboek	Wat is er gebeurd om ervoor te zorgen dan sportclubs ondersteund kunnen worden?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Zijn sportverenigingen door de gemeente ondersteund bij het verantwoord alcohol gebruik binnen de vereniging? Op welke manier? Hoeveel verenigingen?
			Wijkgezonder stimuleren	Logboek	wat is er gebeurd om Wijkgezonder te stimuleren?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Is het netwerkprogramma Wijkgezonder in de wijken Verzetswijk en Vollenhove ingezet? Hoeveel kinderen zijn er met het programma bereikt? Hoeveel (en welke) private en maatschappelijke organisaties uit de wijk zijn betrokken?
			Natte gymles organiseren	Registratie (BSC)	Op hoeveel scholen wordt de natte gymles uitgevoerd? Hoeveel kinderen zijn hiermee bereikt?		
	Een veilig sport- en beweeg klimaat	Stimuleren 'open club beleid' en actief 'VSK beleid'	Openclub beleid ontwikkelen	Logboek	wat is er gebeurd om in samenwerking met sportverenigingen een actieplan te ontwikkelen?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Is er, in samenwerking met sportverenigingen, een actieplan (2017-2020) ontwikkeld om meer verenigingen maatschappelijk sterk te laten zijn?

Accommodaties	Accommodaties en buitenruimte op orde	Duurzame accommodaties en leefomgeving	Beheersplannen per accommodatie vaststellen	Logboek	Wat is er gebeurd om beheersplannen op te stellen?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Is er een beheerplan voor de buitenaccommodaties opgesteld? Is er een meerjarenperspectief op investeringen en onderhoud afgegeven?
			Basiskwaliteit vaststellen	Logboek	Wat is er gebeurd om de basiskwaliteit vast te stellen?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Is er een goed beeld van het kwaliteitsniveau van de accommodaties? Wat is er nodig om de kwaliteit te kunnen borgen? Welke investeringen zijn nodig om de kwaliteit te behouden?
		Accommodatie onderdelen benoemen	Duurzame MOP's maken	Logboek	Wat is er gebeurd om duurzamen MOP's te maken?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Zijn de alle Meerjarige Onderhouds Plannen (MOP) vervangen voor Duurzame MOP's?
		Accommodaties meer en beter benutten	Masterplan buitensportaccommodaties opstarten	Logboek	Wat is er gebeurd om Masterplan op te stellen?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Is er een masterplan buitensportaccommodaties opgesteld? Is de gemeentelijke ambitie van clustering in het Masterplan meegenomen? Zijn er in het Masterplan ook beleidsregels opgesteld? Is er in het Masterplan een financiële doorrekening gemaakt?
		Accommodaties meer en beter benutten	Reserveringssysteem sportaccommodaties en zwembad implementeren	Logboek	Wat is er gebeurd om een reserveringssysteem op te zetten?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Is er in een business case uitgewerkt hoe de verhuur van sportaccommodaties verbeterd kan worden voor burgers, exploitatie en gemeentelijke medewerkers? Is er een online reserveringssysteem geïmplementeerd in sportaccommodaties? Is er een nieuw online systeem voor het zwembad geïmplementeerd?
	We stellen duidelijke regels op	Regels als ondersteuning	Beleidskader sporten ondersteuning kansen	Logboek	Wat is er gebeurd om beleidskader voor ondersteuning op te stellen?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Zijn de taken en verantwoordelijkheden verder uitgewerkt en is bepaald welke sporten wel en welke sporten niet langer worden ondersteund? Zijn de plannen opgenomen in het Masterplan buitensportaccommodaties?

	Openbare ruimte richten we beweegvriendelijk in		De aanwezige sport- en speelplekken worden beter onder de aandacht gebracht, schoolpleinen en sportparken worden open gesteld en wordt ingespeeld op ongeorganiseerd sporten door de openbare ruimte anders in te richten.	Logboek	Wat is er gebeurd om sport en speelplekken toegankelijker te maken?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	In hoeveel wijken is een wijkscan uitgevoerd? Zijn de aanwezige sport- en speelplekken beter onder de aandacht gebracht?, zijn schoolpleinen en sportparken open gesteld? Is er ingespeeld op ongeorganiseerd sporten door de openbare ruimte anders in te richten.
	Binnen de exploitaties meer ruimte voor ondernemerschap	Optimalisatie van beheer- en exploitatie vormen	Organisatieontwikkeling Zwembad Dijnseburg	Logboek	Wat is er gebeurd binnen de organisatieontwikkeling	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Is er uitvoering gegeven aan de uitwerking van de bestuursopdracht "Organisatieaanpassing zwembad Dijnseburg".
Organisaties	Taak en rolverdeling overheid, samenleving, organisaties	Sport en beweegaanbieders stimuleren samen te werken	Faciliteren van sportcafés	Registratie	Hoeveel sportcafés zijn er georganiseerd om het netwerk te versterken?		
			Implementeren vouchersysteem	Logboek	Wat is er gebeurd om vouchersysteem te ontwikkelen?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Is er een voucher systeem ontwikkeld? Zijn de uren van de BSC zo dicht mogelijk bij de eindgebruiker georganiseerd?
	Krachten bundelen en betrokkenheid vergroten	Betrokkenheid, belangen bundelen / advies en verbinden	Vormgeven sportplatform / sportraad	Logboek	Wat is er gebeurd om sportplatform/raad vorm te geven?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Is er een onderzoek uitgevoerd naar op welke manier de belangen van sport- en beweegaanbieder structureel kunnen worden behartigd? Is er een sportplatform ingericht? Met wie en welke doelen?
	Het huidige tariefsysteem wordt geoptimaliseerd		Ontwikkeling van een tariefstelsel dat prikkelt tot gebruik in plaats van "straf". Hierbij in ogenschouwend dat de sport te allen tijde betaalbaar blijft	Logboek	Wat is er gebeurd op het terrein van de ontwikkeling van het tariefstelsel?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Is er aan een helder en transparant tariefstelsel gewerkt? Wat zijn de ervaringen? Is de sport nog steeds betaalbaar?

	Als gemeente ontschotten we de beleidsterreinen		De gemeente gaat de beleidsterreinen ontschotten zodat optimaal kan worden samengewerkt. Hierdoor wordt Sport een belangrijk element bij overweging en afweging van andere sectoren	Logboek	Wat is er gebeurd om de beleidsterreinen te ontschotten?	Gemeentemonitor (kwantitatief/kwalitatief)	Heeft de gemeente afspraken gemaakt om de beleidsterreinen te ontschotten? Is er een optimale samenwerking tussen verschillende beleidsterreinen? Spreekt sport proactief met andere (sociale) beleidsterreinen? Is sport bij overgelingen van andere terreinen relevant?
--	---	--	---	---------	--	--	---

Bijlage 2

Thema's sportbeleid Zeist	Speerpunten	Doelstellingen	Aanpak/plannen	Evaluatie		
				Effecten		Lange termijn effecten
				Instrument	Mogelijke vragen	Mogelijke vragen
Sport- en beweeg stimulering	Sport meer toegankelijk	Meer toegankelijkheid voor mensen met en beperking	Implementeren app Sportdrempelvrij	Sportmonitor onder inwoners	zijn inwoners bekend met sportdrempelvrij app, gebruiken mensen de app, weten ze welke accommodaties bereikbaar, bruikbaar toegankelijk zijn en welke niet? Hebben inwoners met beperking het idee dat sportaccommodaties toegankelijk zijn. Hoe tevreden zijn ze hierover?	sportdeelname (nu en in de toekomst) van mensen met een beperking
				Verenigings monitor	hebben sportverenigingen inzicht in hoe toegankelijkheid verbeterd kan worden? hebben sportverenigingen gewerkt aan een betere bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van accommodaties	
			Ontwikkelen Sportmatch Gehandicapten sport	Sportmonitor onder inwoners	hebben inwoners met een beperking het idee dat de activiteiten die worden aangeboden passen bij de behoefte?	sportdeelname (nu en in de toekomst) mensen met een beperking
			Special Heroes	Sportmonitor onder inwoners (leerlingen) / schooltool Special Heroes	Hoe ervaren leerlingen sport en bewegen?	sportdeelname (nu en in de toekomst) van leerlingen met een beperking
			Sport Extra	Sportmonitor onder inwoners (kinderen)	Hoe ervaren kinderen sport en bewegen?	sportdeelname (nu en in de toekomst) van kinderen met een beperking
		Sport houden we zoveel mogelijk betaalbaar	Continueren Jeugdsportfonds	Sportmonitor onder inwoners (kinderen)	Hoe ervaren kinderen sport en bewegen?	Sportdeelname (nu en in de toekomst) van kinderen (4-18 jaar)
		Duurzame verbindingen tussen buurt, school, sport	Jeugdsportpas	Verenigings monitor	Is er een duurzame verbinding gelegd tussen buurt, school, sport? Wat gaat daarbij goed en wat kan beter?	

				Scholen monitor	Is er een duurzame verbinding gelegd tussen buurt, school, sport? Wat gaat daarbij goed en wat kan beter?	
				Sportmonitor onder inwoners (basisschoolkinderen)		Lidmaatschap sport (nu en in de toekomst) van basisschoolkinderen
			Schoolsport toeroeien	Verenigings monitor	Is er een duurzame verbinding gelegd tussen buurt, school, sport? Wat gaat daarbij goed en wat kan beter?	
				Scholen monitor	Is er een duurzame verbinding gelegd tussen buurt, school, sport? Wat gaat daarbij goed en wat kan beter?	
				Sportmonitor onder inwoners (basisschoolkinderen)		Sportdeelname en lidmaatschap sport (nu en in de toekomst) van basisschoolkinderen
			Trainer voor de klas	Verenigings monitor	Is er een duurzame verbinding gelegd tussen buurt, school, sport? Wat gaat daarbij goed en wat kan beter?	
				Scholen monitor	Is er een duurzame verbinding gelegd tussen buurt, school, sport? Wat gaat daarbij goed en wat kan beter?	
				Sportmonitor onder inwoners (basisschoolkinderen)		Lidmaatschap sport (nu en in de toekomst) van basisschoolkinderen
			Sportkick	Verenigings monitor	Is er een duurzame verbinding gelegd tussen buurt, school, sport? Wat gaat daarbij goed en wat kan beter?	
				Scholen monitor	Is er een duurzame verbinding gelegd tussen buurt, school, sport? Wat gaat daarbij goed en wat kan beter?	
				Sportmonitor onder inwoners (VO kinderen)		Lidmaatschap sport (nu en in de toekomst) van VO kinderen
			Sport in de wijk / buurtsport	Verenigings monitor	Is er een duurzame verbinding gelegd tussen buurt, school, sport? Wat gaat daarbij goed en wat kan beter?	
				Scholen monitor	Is er een duurzame verbinding gelegd tussen buurt, school, sport? Wat gaat daarbij goed en wat kan beter?	

				Sportmonitor onder inwoners (kinderen)		Sportdeelname (nu en in de toekomst) kinderen
	Sport meer onder de aandacht	Sport- en beweegaanbod beter onder de aandacht	Sportief Zeist positioneren	Sportmonitor onder inwoners (kinderen)	Hoe zichtbaar is sport en beweegaanbod in de wijk?	
			Nationale sportweek faciliteren	Sportmonitor onder inwoners	Hoe zichtbaar is sport en beweegaanbod in de wijk?	
		We delen en vieren sportieve successen	Successen vieren en delen	Sportmonitor onder inwoners	Zijn inwoners bekend met de topsportprestaties van Zeister sporters? Voelen inwoners zich geïnspireerd om ook te gaan sporten door de succesverhalen?	
	Sport (verenigingen) in hun kracht	We streven naar sterke en vitale verenigingen	Organiseren aftrap sessie clubondersteuning	Verenigings monitor	Hebben verenigingen de inspiratiesessie (kloppend hart) bijgewoond om op die manier de vereniging beter te positioneren? Zo ja, was de vereniging tevreden over de sessie? Zijn de resultaten van de sessie teruggekomen in de verenigingsondersteuning op maat?	Het aantal sterke en vitale verenigingen in Zeist (nu en in de toekomst)
			Structurele clubondersteuning	Verenigings monitor	Is de vereniging door een verenigingsadviseur ondersteund om de vereniging te versterken? Zo ja, was de vereniging tevreden over de ondersteuning? Is er in de ondersteuning aandacht besteed aan leden, aanbod, kader en accommodaties? Welke ondersteuning vanuit de gemeente vind u verder wenselijk?	Het aantal sterke en vitale verenigingen in Zeist (nu en in de toekomst)
De maatschappelijke waarde van sport en bewegen	Waar zitten en wie zijn onze doelgroepen?	Doelgroepen benoemen, bereiken, enthousiasmeren	Doelgroepenanalyse 'sociaal domein en sport en bewegen' opleveren	Sportmonitor onder inwoners		Sportdeelname en lidmaatschap van sportclub (nu en in de toekomst) uitgesplitst naar doelgroepen (die in doelgroep analyse naar boven zijn gekomen)
	Meer beweging zet mensen in beweging	Decentralisaties zien we als kans, niet als bedreiging	Integrale overlegstructuur creëren			
			Fit4Kids faciliteren	Monitor deelnemers Fit4kids	Sportdeelname en gezondheid deelnemers, ervaringen van deelnemers	

			Alcoholpreventie sportclubs	Verenigingsmonitor	Is de vereniging door de gemeente ondersteund bij het verantwoord alcohol gebruik binnen de vereniging? Was de vereniging tevreden met de ondersteuning? Op welke gebied zou u verder ondersteund willen worden?	
			Wijkgezonder stimuleren	Monitor inwoners Verzetswijk Vollenhove	Sportdeelname en gezondheid deelnemers, ervaringen van deelnemers (kinderen en ouders)	
			Natte gymles organiseren	Scholen monitor	Waarom doen jullie wel of niet mee aan de natte gymles, wat zijn de ervaringen, waar loop je tegenaan bij uitvoeren, wat zijn de effecten?	
	Een veilig sport- en beweegklimaat	Stimuleren 'open club beleid' en actief 'VSK beleid'	Openclub beleid ontwikkelen	Verenigingsmonitor	Hoeveel sportverenigingen scoren een voldoende tot goed op de "index maatschappelijke functie" van de verenigingsmonitor? (is dit beter dan daarvoor?)	
Accommodaties	Accommodaties en buitenruimte op orde	Duurzame accommodaties en leefomgeving	Beheersplannen per accommodatie vaststellen			
			Basiskwaliteit vaststellen	Verenigingsmonitor	Wat is de mening van de sportverenigingen over de kwaliteit van de accommodaties, wat is er nodig?	
				Sportmonitor onder inwoners	wat is de tevredenheid van inwoners over de kwaliteit van sportaccommodaties in de gemeente	
		Accommodatie onderdelen benoemen	Duurzame MOP's maken	Verenigingsmonitor	Wat is de mening van de sportverenigingen over de duurzaamheid van de accommodaties, wat is er nodig?	Wat is het gemiddelde energielabel van alle sportgebouwen (nu en in de toekomst)? (in de toekomst moet dit gemiddeld A zijn)
		Accommodaties meer en beter benutten	Masterplan buitensportaccommodaties opstarten	Ruimte onderzoek	Op basis van bevolkingsprognoses en sportdeelnametrends bezettingsgraad bepalen en bepalen welke ruimte er nodig is voor sportaccommodaties in de toekomst. Wat is de veranderopgave voor de komende jaren?	Wat is de bezettingsgraad voor de binnen en buitensportaccommodaties (nu en in de toekomst)? (om inzicht te krijgen hoe accommodaties beter benut kunnen worden en efficiënter gebruikt)

		Accommodaties meer en beter benutten	Reserveringssysteem sportaccommodaties en zwembad implementeren	Sportmonitor onder inwoners, gemeentelijke medewerkers, sportaccommodaties	Zijn jullie bekend met het nieuwe reserveringssysteem, wat zijn jullie ervaringen, is het aanbod hiermee laagdrempeliger?	
	We stellen duidelijke regels op	Regels als ondersteuning	Beleidskader sporten ondersteuning kansen			
	Openbare ruimte richten we beweegvriendelijk in		Aanwezige sport- en speelplekken worden beter onder de aandacht gebracht, schoolpleinen en sportparken worden open gesteld en er wordt ingespeeld op ongeorganiseerd sporten door de openbare ruimte anders in te richten.	Sportmonitor onder inwoners	Ben je bekend met speelplekken? Kan je altijd op schoolpleinen spelen? Hoe vaak ga je op schoolplein of speelplek spelen?	
	Binnen de exploitaties meer ruimte voor ondernemerschap	Optimalisatie van beheer- en exploitatievormen	Organisatieontwikkeling Zwembad Dijnseburg			
Organisaties	Taak en rolverdeling overheid, samenleving of organisaties	Sport en beweegaanbieders stimuleren samen te werken	Faciliteren van sportcafés	Verenigingsmonitor	Werken de sportverenigingen samen? Maken de sportverenigingen gebruik van elkaars kennis en kunde? Kunnen de verenigingen elkaar onderling versterken?	
			Implementeren vouchersysteem	Verenigingsmonitor	Bent u bekend met het vouchersysteem? Maakt u hier gebruik van? Wat zijn u ervaringen?	
				Krachten bundelen en betrokkenheid vergroten	Betrokkenheid, belangen bundelen / advies en verbinden	

	Het huidige tariefsysteem wordt geoptimaliseerd		Ontwikkeling van een tariefstelsel dat prikkelt tot gebruik in plaats van "straf". Hierbij in ogenschouw nemend dat de sport te allen tijde betaalbaar blijft	Verenigingsmonitor	bent u bekend met het tarieven systeem? Is het nieuwe tarieven systeem een systeem dat prikkelt en niet straft? Is het systeem helder en transparant? Wat zijn uw ervaringen met het systeem? Is middels het systeem de sport nog steeds betaalbaar gebleven?	
	Als gemeente ontschotten we de beleidsterreinen		De gemeente gaat de beleidsterreinen ontschotten zodat optimaal kan worden samengewerkt. Hierdoor wordt Sport een belangrijk element bij overweging en afweging van andere sectoren			

Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht | Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | info@mulierinstituut.nl | www.mulierinstituut.nl